

HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Org. Nr.: 971349077

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon med forbehold

Riksrevisjonen har revidert årsregnskapsoppstillingene for Havforskningsinstituttet (HI) for regnskapsåret 1. januar - 31. desember 2023. Årsregnskapsoppstillingene består av oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, virksomhetsregnskap og noter, herunder sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 1 034 021 753 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet. Oppstilling av virksomhetsregnskapet viser driftsinntekter på 1 809 455 367 kroner og driftskostnader på 1 809 565 155 kroner, samt viser avgifter og gebyrer direkte til staten er 33 277 089 kroner.

Etter Riksrevisjonens mening

- oppfyller årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav, med unntak av den mulige virkningen av forholdet som er omtalt i avsnittet «Grunnlag for konklusjon med forbehold», og
- gir oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapporteringen med noter, med unntak av den mulige virkningen av forholdet som er omtalt i avsnittet «Grunnlag for konklusjon med forbehold», et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2023 og kapitalposter per 31. desember 2023, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten, og
- gir oppstilling av virksomhetsregnskapet med noter, med unntak av den mulige virkningen av forholdet som er omtalt i avsnittet «Grunnlag for konklusjon med forbehold», et dekkende bilde av virksomhetens resultater for 2023 og av eiendeler, gjeld og statens kapital per 31. desember 2023, i samsvar med statlige regnskapsstandarder (SRS).

Grunnlag for konklusjonen med forbehold

Havforskningsinstituttet har hatt utgifter vedrørende ekstern finansierte prosjekter på kapittel 0923 post 21 på 418 078 075 kroner som er finansiert med inntekter fra kap. 3923 post 01 på 452 904 498 kroner.

I virksomhetsregnskapet er kostnadene presentert på de ulike regnskapslinjene under overskriften *Driftskostnader* og inntektene er en del av regnskapslinjene *Inntekt fra tilskudd og overføringer* og *Salgs- og leieinntekter*. Gjelden knyttet til innbetalte forskudd er sin helhet regnskapslinjen *Mottatt forskuddsbetaling*. Fordringer er i sin helhet knyttet til regnskapslinjen *Opptjente, ikke fakturerte inntekter*.

HI har ikke gjennomført en fullstendig avregning av eksternfinansierte prosjekter ved årets slutt, enkelte prosjekter har saldo både på fordring- og gjeldssiden. HI kan ikke tallfeste korrekt saldo på disse vesentlige regnskapslinjene. HI har videre inntektsført mottatt forskuddsbetaling for eksternfinansierte prosjekter i stedet for å bokføre det som en gjeld mot mellomværende med statskassen i henhold til rundskriv R-101 Statens kontoplan for statsbudsjettet og statsregnskapet.

For de ekstern finansierte prosjektene har vi ikke vært i stand til å innhente tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis for de rapporterte utgiftene og inntektene i bevilgnings- og artskontorrapporteringen, med tilhørende forskuddsbetaling på mellomværende med statskassen. Mottatt forskuddsbetaling er ikke håndtert i henhold til det finansielle rammeverket.

Tilsvarende har vi ikke vært i stand til å innhente tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis for den bokførte allokeringen av kostnadene og fullstendigheten av de tilhørende inntektene, samt tilhørende balanseposter i virksomhetsregnskapet.

Årsaken til at vi ikke har vært i stand til å innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis er at Havforskningsinstituttet ikke har hatt tilfredsstillende rutiner, kontroller og dokumentasjon som underbygger de bokførte og rapporterte beløpene. Vi har derfor ikke vært i stand til å fastslå hvorvidt det kunne være behov for å justere disse beløpene.

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til lov, instruks og disse standardene er beskrevet nedenfor under Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen. Vi er uavhengige av virksomheten i samsvar med kravene i lov og instruks om Riksrevisjonen og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI-ets etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsrapporten. Øvrig informasjon består av ledelseskomentarer (i del VI) og annen øvrig informasjon (del I–V) i årsrapporten. Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke informasjonen i øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapsoppstillingene og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller hvorvidt den øvrige informasjonen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom den øvrige informasjonen fremstår som vesentlig feil. Som beskrevet i avsnittet «Grunnlag for konklusjonen med forbehold», har vi konkludert med at vi ikke har vært i stand til å innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis for den bokførte allokeringen av utgiftene og inntektene vedrørende de eksternfinansierte prosjektene. Vi har følgelig, av samme årsaken som beskrevet ovenfor, ikke vært i stand til å fastslå hvorvidt det kunne være behov for å justere omtalen av de tilsvarende postene iblant annet ledelseskomentarene.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at den øvrige informasjonen i årsrapporten, med unntak av den mulige virkningen av forholdet beskrevet i avsnittet over:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Ledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS). Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som de finner nødvendig for å kunne utarbeide årsregnskapet som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig intern kontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapsoppstillingene

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapsoppstillingene.

Som del av en revisjon i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av internkontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapsoppstillingene får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen. Vi informerer overordnede departementet om funn og svakheter.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000 for etterlevelserevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapsoppstillingene som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, med unntak av de avdekkede brudd på området omtalt i avsnittet «Grunnlag for konklusjon med forbehold», i forhold til:

- Reglement for økonomistyring i staten § 14 om internkontroll

- Bestemmelser for økonomistyring i staten, punktene 2.4 om internkontroll, 3.3 om ledelsens ansvar for å sikre tilfredsstillende kvalitet i regnskapsrapportering, 4.4 om fullstendighet, sporbarhet og dokumentasjon i regnskapet

Oslo, 28. juni 2024.

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Lisbeth Nybø
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt.